

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МОНИТОРИНГ И ОДИТ НА ПРОЕКТИ“

ЗА СПЕЦ: „Управление на проекти“; ОКС „магистър“ – задочно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 10 за СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 30 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:	
Т.ч.	
• ЛЕКЦИИ	15
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	15
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	150

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Божидар Чапаров)

2. ....
(проф. д-р Надя Костова)

3. ....
(гл. ас. д-р Цветомир Манолов)

Ръководител катедра: .....
„Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ (доц. д-р Тодор Райчев)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Мониторинг и одит на проекти“ е предназначена за студенти от ОКС „Магистър“, специалност „Управление на проекти“. Тя се фокусира върху мониторинга и одитирането на проекти, в частност на проекти, финансирани от Европейския съюз.

Дисциплината се състои от две части, обединени в едно комплексно цяло. Първата част е посветена на мониторинга. Съществено място е отделено на неговата същност, значимост и на индикаторите за наблюдение. Разглеждат се различните видове инструменти на мониторинга, като в рамките на тях се отделя специално място на проверката на докладите за изпълнението на проекта и на посещенията на място при бенефициента. Поради важността на източниците на информация се представят и основните методи за събиране на информация за целите на мониторинга. Специално внимание е отделено на ефективността на мониторинга, обвързана с оценката на риска и неговата идентификация, както и на подходите на оценяване при различните видове риск.

Втората част на дисциплината е ориентирана към одита на проекти, в частност на одита на проекти от Европейския съюз. В тази част се характеризират ролята и значението на одита на системите за управление и контрол на средствата на ЕС, неговата същност и особености, а така също и нормативната рамка, регулираща одита на европейски средства и информационната му осигуреност. Стандартизирането на одита е условие за неговото качество. Важно място заемат и процедурите, свързани с поемането на ангажимент за одит на проект. Извеждат се процедурите по проучване на икономическия субект, а така също и планирането на одита, както и свързаните с него оценки на риска и определяне на ниво на същественост. На база направената оценка на риска се представят и възможните одитни процедури. Разглеждат се и методите за формиране на одиторска извадка. Отчитат се и спецификите при одита на средствата от ЕС. За целите на одита се представят базисните положения на събирането на одиторските доказателства, преценката на установените в хода на одита отклонения и формирането и докладването на одиторското мнение.

Основната цел е студентите да могат да се ориентират в нормативната регламентация на одита на средства от ЕС, да отграничават отделните видове мониторинг, както и адекватно да възприемат независимия финансов одит на проекти.

Дисциплината „Мониторинг и одит на проекти“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности :

- математическа – способност за развиване и прилагане на математическо, аналитично мислене с цел решаване на различни проблеми в процеса на мониторинг и одит на проекти;
- цифрова – способност за работа с електронни таблици, създаване и споделяне на цифрово съдържание, познаване на възможностите на електронни системи за мониторинг и одит на проекти и др.;
- гражданска – способност за разбиране на икономическите и социалните процеси, формиране на интерес към социални и икономически събития, към нормативните регламентации касаещи мониторинга и одита на проекти.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Същност на мониторинга на проекти
1.1.	Мониторинг на проекти: характеристика, цели и функции
1.2.	Значимост на мониторинга на проекти
1.3.	Видове мониторинг
1.4.	Индикатори за наблюдение
2.	Основни инструменти на мониторинга

2.1.	Видове инструменти на мониторинга
2.2.	Проверка на докладите за изпълнението
2.3.	Посещения на място – видове посещения на място и тяхното планиране
2.4.	Основни методи за събиране на информация при мониторинга
3.	Ефективност на мониторинга
3.1.	Изходни положения на оценката на риска
3.2.	Идентификация на риска
3.3.	Оценка и управление на риска – институционален, оперативен, риск при провеждане на процедури за избор на подизпълнители, финансов риск
4.	Характеристика на одита на средства от Европейския съюз
4.1.	Роля и значение на одита за системите за управление и контрол на средствата от ЕС и усвояването на европейските фондове
4.2.	Същност и особености на одита на средства от Европейския съюз
4.3.	Нормативна рамка, регулираща одита на европейски средства
4.4.	Обекти и субекти на контрол и информационна осигуреност на одита на средства от ЕС
5.	Стандартизирането във външния одит, цели и принципи на външния одит
5.1.	Приложни аспекти на стандартизацията в методиката на одита
5.2.	Цели и принципи на независимия финансов одит
5.3.	Поемане на ангажимент за одит на проекти
6.	Проучване, планиране на независимия одит на проекти, оценка на риска и ниво на същественост
6.1.	Проучване на икономическия субект и на условията на проекта
6.2.	Планиране на одита на проекта
6.3.	Оценка на риска и ниво на същественост при одита
7.	Одитни процедури в отговор на оценените рискове
7.1.	Одитни процедури в отговор на рискове от съществени отклонения
7.2.	Специфични процедури по конкретни обекти
7.3.	Одиторска извадка – същност и методи за формиране на одиторската извадка
8.	Одиторски доказателства
8.1.	Характеристика и видове одиторски доказателства
8.2.	Източници за набиране на одиторски доказателства
9.	Оценка на отклонения, формиране на одиторско мнение, докладване на резултатите
9.1.	Оценка на отклонения, идентифицирани по време на одита на проекта
9.2.	Формиране на одиторско мнение в резултат на одита на проекта
9.3.	Докладване на резултатите от одита на проекта
10.	Методики за одит на средствата от Европейския съюз
10.1.	Общи положения при методиките за одит на европейски средства
10.2.	Одит за съответствие на системите за управление и контрол
10.3.	Одит на системите за управление и контрол, на операциите и на сметките

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	30
1.2.	Казуси с практическа насоченост	2	60

Общо за семестриалното оценяване:		3	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит – Тест	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	150

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Гурхауд, Н., Смит, П. и др. Международни одиторски стандарти, Системи за вътрешен контрол. София, Икономика прес, 2009.
2. Доклад за дейността на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ за 2022.
3. Ръководство по международни стандарти за контрол върху качеството, одит, преглед, други ангажименти за изразяване на сигурност и свързани по съдържание с одита услуги. Част I, ИДЕС, София, 2020.
4. Ръководство по международни стандарти за контрол върху качеството, одит, преглед, други ангажименти за изразяване на сигурност и свързани по съдържание с одита услуги. Част II, ИДЕС, София, 2020.
5. Ръководство по международни стандарти за контрол върху качеството, одит, преглед, други ангажименти за изразяване на сигурност и свързани по съдържание с одита услуги. Част III, ИДЕС, София, 2020.
6. Ръководство по международни стандарти за одит и контрол върху качеството, СМОССИС към МФС, Изд. „ИДЕС“, София, 2009.
7. Александрова, С., Европейско финансиране и управление на проекти, УНСС, София, 2021.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Божков, В. Безвъзмездни средства по фондове и програми на ЕС – условия за изразходване, отчитане и одит. // ИДЕС, 2011, № 5.
2. Георгиева, В. Добрите практики на научените уроци през програмен период 2007-2013 година. // Фондове, програми, проекти, № 2-3, 2015.
3. Доклад относно дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз през 2014 г., Министерство на вътрешните работи, София, 2014.
4. Дончев, Т. Контрол върху ефективното използване на средства от Европейския съюз при разширена децентрализация на тяхното управление. Дис. д-р по икон., София, 2011.
5. Закон за вътрешния одит в публичния сектор.
6. Закон за независимия финансов одит.
7. Закон за Сметната палата.
8. Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор.